Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

2002 йил 27 апрель шанба

Сотувда эркин нархда

№ 90 (2918)

ЎЗБЕКИСТОН — ЭРОН:
ЯНГИ ШАРОИТДАГИ ЯНГИЧА МУНОСАБАТЛАР

26 апрель куни Эрон Ислом Республикаси Президенти Саййид Муҳаммад Ҳотамий расмий ташриф билан Ўзбекистонга келди

Пойтахтимиздаги «Дўрмон» қароргоҳида Эрон Президентини расмий кутиб олиш маросими бўлди. Олий мартабали меҳмон шарафига фахрий қоровул саф тортди. Ислом Каримов ва Муҳаммад Ҳотамий шоҳсупага кўтарилди. Давлат мадҳиялари янгради.

Қароргоҳда аввал президентлар яккама-якка суҳбатлашди. Мулоқот чоғида ўзаро муносабатларга оид масалаларнинг кенг қамровли муҳокамаси бўлиб ўтди. Ҳамкорликнинг бугунги аҳволи ва истиқболи юзасидан фикр алмашилди. Томонлар савдо-иқтисодий алоқаларни янада кенгайтиришга, транспорт коммуникацияси ва сармоя соҳаларидаги ҳамкорликни равнақ топтиришга алоҳида эътибор қаратди.

Шунингдек, халқаро миқёсдаги масалалар юзасидан ўзаро фикр алмашилди. Жумладан, терроризм муаммоси, Афғонистонда барқарорликнинг мустаҳкамланиши, иқтисодиётнинг тикланишига оид масалалар кўриб чиқилди.

Икки мамлакат расмий делегацияларининг кенгайтирилган тартибдаги музокараларида Ўзбекистон билан Эрон ўртасида шериклик ва ҳамкорлик алоқаларига оид масалалар муҳокама этилди. Иқтисодий ҳамкорликни ривожлантиришнинг имкониятлари кўплиги, икки давлат ўз салоҳиятини тўлалигича ишга солиб, алоқаларни янги босқичга кўтарса, бундан нафақат Ўзбекистон ва Эрон, балки минтақадаги кўплаб бошқа мамлакатлар ҳам фойда кўриши қайд этилди.

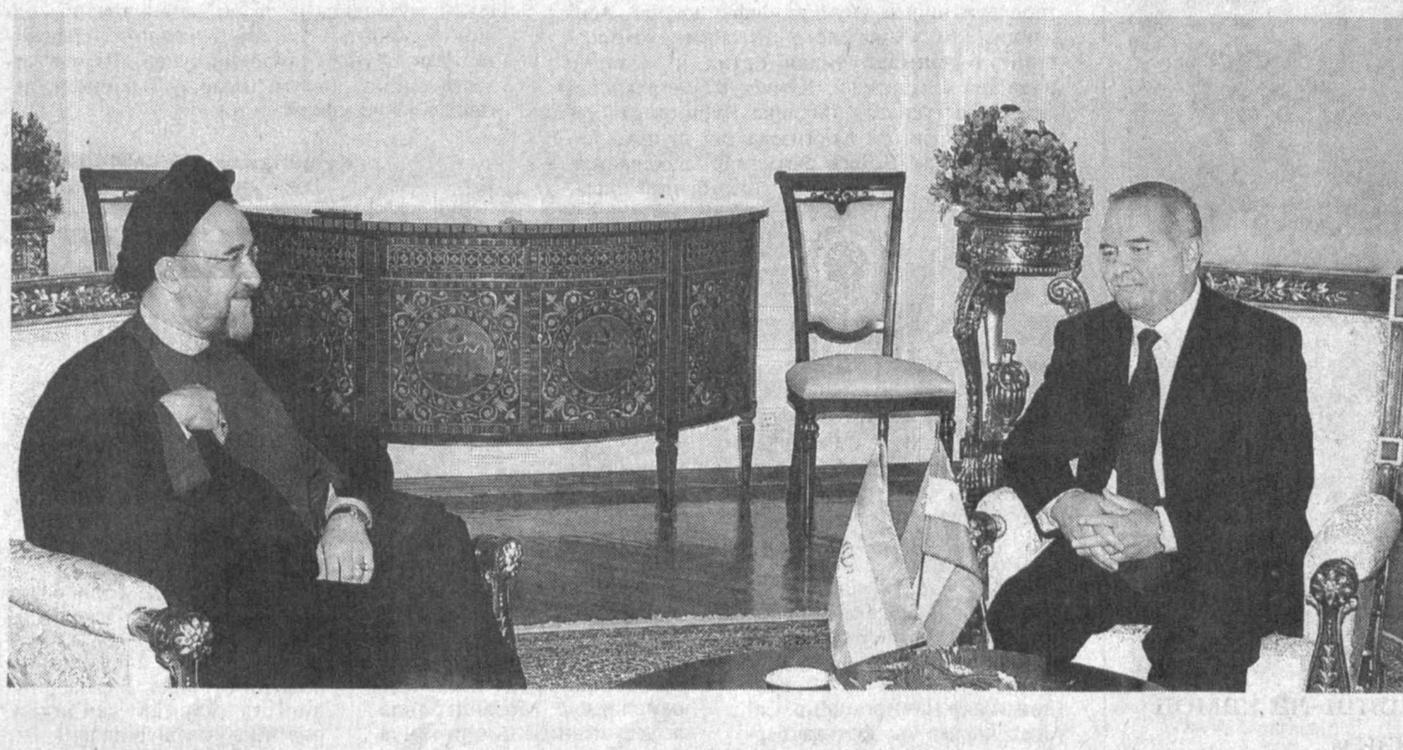

Таъкидламоқ жоизки, Ўзбекистон — Эрон иқтисодий ҳамкорлигининг салмоқли қисми транспорт коммуникацияси соҳасига тегишлидир. Ўзаро алоқалар, айниқса, шу соҳада кенг ривожланмоқда. 1996 йилда Ўзбекистон Эрон ҳудуди орқали 34 минг тонна юк ташиган бўлса, 2001 йили бу борадаги кўрсаткич 487 минг тоннани ташкил этди. Ўзбекистон ҳудуди орқали эса ўтган йили Эроннинг 750 минг тонна транзит юки олиб ўтилган.

Бевосита савдо-иқтисодий муносабатларга келсак, мамлакатимизда элликка яқин Ўзбекистон — Эрон қўшма корхонаси ишлаб турибди. Уларнинг аксарияти тўлалигича Эрон ишбилармонлари сармояси ҳисобига барпо этилган ва асосан ишлаб чиқариш билан шуғулланади. Ўзаро товар айирбошлаш ҳажми ҳам ортиб бормоқда. Ўтган йили бу борадаги кўрсаткич 11 фоизга ошди.

Музокараларда бундай ютуқлар мамнуният билан таъкидланиб, эндиликда транспорт коммуникацияси билан бир қаторда, банк, молия соҳаларида, чегарадан ўтишга доир ҳужжатларни расмийлаштириш ва ўзаро тўловларни соддалаштириш борасида ҳам ҳамкорликни кенгайтиришга келишиб олинди.

Мамлакатимиз Жануби-шарқий Осиё минтақасига асосан Эроннинг Бандер Аббос ва Чобаҳор портлари орқали чиқади. Айни пайтда Эронда йўл инфратузилмаларини ривожлантириш борасидаги лойиҳалар ҳаётга татбиқ этилмоқда. Мутахассисларнинг фикрича, ишлар ниҳоясига етганидан кейин Ўзбекистонни денгизга олиб чиқадиган йўл минг километрга қисқаради.

Шунингдек, ҳозир Афғонистон орқали қатновларни йўлга қўйиш долзарб масалага айланган. Гап Термиздан Афғонистоннинг Мозори Шариф ва Ҳирот шаҳарлари орқали Эронга туташадиган йўл ҳақида кетяпти. Албатта, бу йўлдан биринчи галда Афғонистон катта фойда кўради. Минглаб одамлар ишга жалб этилади, катта-катта сармоя маблағлари ўзлаштирилади. Қурилиш ва таъмирлаш ишлари ниҳоясига етганидан кейин Афғонистон транзит солиғи олиш билан бирга, катта миқдордаги иш кучини янги йўл инфратузилмасига жалб этиши мумкин.

Музокаралардан кейин ўтказилган матбуот анжуманида Президент Ислом Каримов таъкидлаганидек, шу боис ҳам Афғонистон муваққат ҳукумати раҳбари Ҳамид Карзай мамлакат ҳудудида халқаро транспорт коммуникацияси тизимининг янги тармоғи барпо этилишини қизғин қўллаб-қувватламоқда. Афғонистон орқали ўтадиган йўлларнинг Ўзбекистон ва Эрон учун нечоғли фойдалилигини эса гапиришга ҳожат йўқ.

Музокаралар якунида Ислом Каримов ва Муҳаммад Ҳотамий Ўзбекистон ва Эрон президентлари ўртасидаги музокаралар якуни юзасидан қўшма баёнотга имзо чекди. Мамлакатларимиз ўртасида икки томонлама солиққа тортилишга йўл қўймаслик, даромад ва сармоя солиқларига тааллуқли маълумотларни алмашиш, транспорт воситаси ҳайдовчилари учун виза масалаларини енгиллаштириш, ташқи сиёсат ва ташқи иқтисодий алоқалар маҳкамалари ўртасида, шунингдек, Ўзбекистон Товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси билан Эроннинг Савдо, саноат ва тоғ-кон саноати палатаси ўртасида ҳамкорлик тўғрисидаги ҳужжатлар имзоланди.

Матбуот анжуманида Ислом Каримов Эрон Президентининг Ўзбекистонга ташрифи нафақат икки томонлама алоқалар, балки минтақавий интеграция ривожида муҳим аҳамият касб этишини таъкидлади. Эрон томони эса ушбу ташрифни ўзаро муносабатлардаги бурилиш нуқтаси деб атади.

Президент Ислом Каримов Ўзбекистон — Эрон муносабатлари ҳуқуқий асосининг бойиши мамлакатларимиз ўртасидаги ҳамкорлик алоқаларининг кўлами янада кенгайишига хизмат қилишини таъкидлади. Бир сўз билан айтганда, Ўзбекистон билан Эрон дунёда юзага келаётган янги шароитда янгича муносабатларни қарор топтирмоқда.

Эронлик олий мартабали меҳмон пойтахт марказидаги Темурийлар тарихи давлат музейига ташриф буюрди. Муҳаммад Ҳотамий улуғ саркарда Амир Темур ва унинг авлодлари ҳаётига оид экспонатларни кўздан кечирар экан, мамлакатимиз мустақилликка эришгач, миллий қадриятларни тиклаш йўлида кўплаб хайрли ишлар амалга оширилганини таъкидлади. Соҳибқирон номи билан аталувчи музейнинг бунёд этилиши ҳам ана шундай хайрли ишлар сирасидандир.

Эрон Президенти ўз ташрифи доирасида Ўзбекистон Фанлар академиясида шарқшунос олимлар билан учрашади. Учрашувда «Цивилизациялар мулоқоти ва Шарқнинг ривожланиши» мавзуида гап боради. Самарқанд ва Бухоро шаҳарларини зиёрат қилади.

Анвар БОБОЕВ,
ЎзА мухбири.

СУРАТДА: учрашув пайти.
Абдувоҳид ТЎРАЕВ, Муҳаммад АМИН олган сурат.

ОҚСАРОЙДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 26 апрель куни Оқсаройда Япония ташқи ишлар вазирининг катта ўринбосари Сейкен Сугиурани қабул қилди.

Таъкидламоқ керакки, Ўзбекистон билан Япония ўртасидаги алоқалар жадал ривож топмоқда. Биргина савдо-иқтисодий соҳа олинадиган бўлса, ўтган йили ўзаро савдо ҳажми икки баробар ошгани қайд этилди. Айни пайтда япониялик ишбилармонлар кўплаб иқтисодий лойиҳаларимизда фаол иштирок этиб келмоқда. Лекин икки ўртада ҳали ишга солинмаган имкониятлар ҳам кам эмас.

Оқсаройдаги учрашувда ўзаро ҳамкорликнинг бугунги аҳволи ҳамда истиқболи, ҳар томонлама алоқаларни янада ривожлантиришга оид масалалар юзасидан фикр алмашилди.

(ЎзА).

Кенгаш мажлиси

Кичик ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришни рағбатлантириш бўйича республика мувофиқлаштирувчи кенгашининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисни Бош вазир ўринбосари, Кенгаш раиси Р.Азимов бошқарди.

Мувофиқлаштирувчи кенгаш мажлисида кичик ва ўрта бизнесни молиявий қўллаб-қувватлаш ва кредитлаш бўйича ишчи гуруҳининг ҳисоботи тингланди.

Таъкидландики, 2002 йилнинг биринчи чорагида кичик ва ўрта бизнес субъектларига тижорат банклари томонидан ўз маблағлари ҳисобидан ажратилган кредитлар ҳажми 36 миллиард сўмни ташкил этди, бу эса 2001 йилнинг биринчи чорагидагидан 1,6 марта кўпдир. Шу жумладан, 6,7 миллиард сўм миқдорида микрокредитлар ажратилди. Бюджетдан ташқари жамғармаларнинг маблағлари ҳисобидан 1200 та бошловчи тадбиркорлик субъектига бошланғич капиталини шакллантириш учун 1 миллиард сўмдан ортиқ маблағ ажратилди. Кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш учун жалб этилган Европа Тикланиш ва Тараққиёт банки, Осиё Тараққиёт банки, Халқаро молия корпорацияси, Германиянинг КфВ банки, ОПЕК жамғармаси каби халқаро молия ташкилотларининг кредит линиялари маблағларидан 2002 йил 1 чорагида 20 миллион АҚШ доллари ўзлаштирилди.

Республикада микро, кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш учун умумий қиймати 250 миллион АҚШ долларига тенг қўшимча хорижий кредит линиялари ҳамда ЕТТБ, ОТБ, ҲМК, КфВ ва бошқа молия ташкилотларининг грантларини жалб этиш бўйича чора-тадбирлар режаси тасдиқланди.

Шу билан бирга таъкидландики, ҳудудларда хорижий кредит линиялари маблағларидан фойдаланиб инвестиция лойиҳаларини бошлаш ва амалга ошириш бўйича ишлар етарли даражада олиб борилмаяпти. Жумладан, 2002 йилнинг ўтган даврида Андижон, Бухоро, Жиззах, Қашқадарё, Наманган, Сурхондарё, Сирдарё, Тошкент ва Хоразм вилоятларида хорижий ресурсларни жалб этган ҳолда бирорта инвестиция лойиҳаси амалга оширилмаган.

Деҳқон ва фермер хўжаликларини қўллаб-қувватлаш жамғармаси маблағларидан кредитлаш прогнози 7 та ҳудудда бажарилмаган. Қорақалпоғистон Республикаси, Бухоро, Жиззах, Қашқадарё, Тошкент, Хоразм вилоятларида 50 фоиздан кам, Андижон вилоятида 77 фоиз бажарилган.

Тижорат банкларининг халқаро молия ташкилотларининг кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш учун жалб этилаётган кредит линияларини ўзлаштириш бўйича ишлари етарли эмаслиги қайд этилди. Хусусан, Ҳамкорбанк, Парвинабанк 2002 йилнинг ўтган даврида бирорта инвестиция лойиҳасини молиялаштирмаган, ўтган даврда Миллий банк, Ўзуйжойжамғармабанк 2002 йилда ўзлаштирилиши режалаштирилган хорижий кредит линияларининг 11 ва 13 фоизини ўзлаштирган. Ўзприватбанк ва Авиабанкнинг миллий валютада кредитлаш прогнозлари кўнгилдагидек бажарилмаяпти.

Мувофиқлаштирувчи кенгаш томонидан Ҳамкорбанк, Парвинабанк, Ўзуйжойжамғармабанк, Миллий банк, «Ипак йўли» банки раҳбарларига барча зарур чораларни кўриш ҳамда кичик ва ўрта бизнес субъектларига 2002 йил биринчи ярмида миллий ва хорижий валютада кредит ажратишнинг тасдиқланган прогнозлари йиллик прогнознинг камида 50 фоизи миқдорида бажарилишини таъминлаш топширилди.

Шунингдек, мувофиқлаштирувчи кенгаш мажлисида Оққўрғон, Арнасой, Фориш, Термиз, Музробод туманлари ҳокимларининг ҳудудда кичик ва ўрта бизнес ривожланиши учун шароит яратиш, тадбиркорликни ҳуқуқий ҳимоялашнинг аҳволи тўғрисидаги ҳисоботлари тингланди.

Қайд этилдики, бу туманларда тадбиркорларни ҳуқуқий ҳимоялаш, бозор инфратузилмасини ривожлантириш, моддий ва хомашё ресурсларидан фойдаланишда муаммолар сақланиб қолмоқда. Тадбиркорларни ноқонуний тарзда жавобгарликка тортиш, банклар томонидан кредит ажратишда, солиқ инспекцияси томонидан рўйхатга олишда қўшимча ҳужжатлар талаб қилиш, тадбиркорлар фаолиятини аттестациядан ўтмаган солиқ инспекторлари, ёнғин назорати ва санитария-эпидемиология хизмати томонидан ноқонуний текширилиши ҳоллари учрамоқда.

Юқорида зикр этилган туман ҳокимликларига кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш бўйича туман кенгашларининг кенгайтирилган мажлисларида кўрсатиб ўтилган камчиликларни танқидий кўриб чиқиш ва уларни бартараф этишга қаратилган амалий чоралар кўриш тавсия этилди.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг тегишли қарорлари қабул қилинди.

(ЎзА).

Ўзбекистон Республикаси ва Эрон Ислом Республикаси Президентлари ўртасидаги музокаралар якуни юзасидан

ҚЎШМА БАЁНОТ

Икки мамалакат ўртасидаги сиёсий, иқтисодий, маданий муносабатларни ривожлантириш, икки давлат ва уларнинг халқлари ўртасидаги дўстона алоқаларни мустаҳкамлаш мақсадида, Ўзбекистон Республикаси Президенти жаноб Ислом Каримовнинг таклифига биноан 2002 йилнинг 26-28 апрелида, ҳижрий 1381 йил ўрдибеҳешт ойининг 6-8 кунлари Эрон Ислом Республикаси Президенти жаноб Саййид Муҳаммад Ҳотамийнинг Ўзбекистон Республикасига расмий ташрифи бўлиб ўтди.

Томонлар дўстона ва ўзаро тушуниш муҳитида бўлиб ўтган музокаралар давомида:

сиёсий, савдо-иқтисодий, маданий ва бошқа соҳаларда муносабатларни ривожлантириш истагини изҳор этиб,

мустақиллик ва суверенитетни ҳурмат қилиш, ҳудудий яхлитлик, ички ишларга аралашмаслик принципларига асосланган дўстлик ҳамда ўзаро тушуниш икки мамлакат ўртасидаги муносабатларнинг ривожланиш асоси ва меъёри эканлигига амин бўлиб,

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Низомининг мақсад ва принципларига ҳамда халқаро ҳуқуқнинг умум эътироф этилган меъёрларига ўз содиқликларини изҳор этиб,

икки мамлакат ўртасидаги муносабатларнинг кенгайтирилиши минтақада ва жаҳондаги тинчлик, хавфсизлик ва барқарорликни мустаҳкамлашга хизмат қилишларини тасдиқлаб, шунингдек, икки мамлакат ўртасидаги дўстона муносабатлар ўзаро манфаатларга жавоб беришини тан олиб,

қуйидагилар тўғрисида келишиб олдилар:

1. Ўзбекистон Республикаси ва Эрон Ислом Республикаси дўстона, тенг ҳуқуқли ва мустақил давлатлар сифатида суверенитет ва ҳудудий яхлитликни ҳурмат қилиш, бир-бирларининг ички ишларига аралашмаслик принципларига, шунингдек, халқаро ҳуқуқнинг умум эътироф этилган меъёрларига амал қилиб, икки томонлама муносабатларни ривожлантирадилар.

2. Томонлар Марказий Осиё хавфсизлигининг бўлинмаслигини тасдиқлаб ва умум эътироф этилган халқаро чегараларни ҳурмат қилиб, тинчлик, барқарорлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш мақсадида минтақа даражасида яқиндан ҳамкорлик олиб борадилар.

3. Томонлар суверенитет, бошқа Томоннинг ҳудудий яхлитлигига қарши қаратилган ва дўстона муносабатлар принципларига мувофиқ бўлмаган ҳар қандай ҳаракатларнинг олдини оладилар. Томонлар ўз ҳудудларида бошқа Томонга қарши қаратилган фаолиятга йўл қўймайдилар. Томонлар икки томонлама асосда ва БМТ доирасида халқаро уюшган жиноятчилик, гиёҳванд моддалар контрабандаси, терроризм, фуқаро авиацияси хавфсизлигига қарши бўлган ҳаракатлар ва товарлар контрабандасига қарши курашда ҳамда бу таҳдидларга қарши ҳаракатларнинг кенг қамраб олинган тизимини яратиш бўйича ҳамкорлик қиладилар.

4. Томонлар халқаро ташкилотлар ва саммитлар доирасида ўз нуқтаи-назарларини мувофиқлаштириш мақсадида фикр алмашадилар ва ўзаро маслаҳатлашувлар ўтказадилар.

Ушбу мақсадларда Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги билан Эрон Ислом Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги ўртасида маслаҳатлашувлар ва ўзаро ҳамкорлик тўғрисида Баённомани амалга ошириш учун Томонлар ташқи ишлар вазирлари ва уларнинг ўринбосарлари даражасида мунтазам равишда ўзаро қизиқиш уйғотадиган халқаро ҳамда икки томонлама муаммолар бўйича маслаҳатлашувлар олиб борадилар.

5. Томонлар халқаро ва минтақавий ташкилотлар доирасида икки мамлакат ўртасидаги ҳамкорлик даражасидан қониқишни изҳор этиб, бундай ҳамкорликни шу жумладан, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, Ислом Конференцияси Ташкилоти ва Иқтисодий Ҳамкорлик Ташкилоти(ЭКО)да мустаҳкамлаш, заруратини тасдиқлайдилар.

6. Томонлар икки мамлакатнинг минтақада тинчликни ва барқарорликни қўллаб-қувватлашга бўлган иродаларини тасдиқлаб, минтақавий муаммоларни ҳал қилишда фақат тинчлик воситаларини қўллашга ва минтақавий кўп томонлама муносиб механизмлар яратиш йўлидаги ўзаро маслаҳатлашувларни давом эттиришга интилишларини ифодалайдилар.

7. Томонлар ядро қуролидан холи ҳудудни яратиш миллий, минтақавий ва умумжаҳон хавфсизлигини таъминлаш манфаатларига хизмат қилишини таъкидлайдилар.

8. Томонлар афғон муаммосини сиёсий ҳал қилиш жараёнининг бошланишини ижобий баҳолаб, тинчлик ва барқарорликни ўрнатишда кўмаклашиш бўйича, шунингдек Афғонистонда тикланиш жараёни, шу жумладан бу мамлакатга инсонпарварлик ёрдамини беришда биргаликдаги ҳамкорликнинг миқёсини кенгайтирадилар.

9. Томонлар савдо-иқтисодий соҳада эришилган натижаларнинг муҳимлигини белгилаб ва ўзаро қизиқишидан келиб чиқиб, савдо-иқтисодий алоқаларни янада ривожлантириш ва икки томонлама савдо айирбошлаш ҳажмларини оширишнинг зарурлигини таъкидлайдилар, бундай ҳамкорликни енгиллаштириш ва ривожлантириш мақсадида қулай ҳуқуқий шарт-шароитларни яратишда кўмаклашадилар.

10. Томонлар банк соҳасидаги ҳамкорликни ривожлантиришга кўмаклашадилар ва ўзаро манфаатли савдо-иқтисодий муносабатларни кенгайтириш бўйича мавжуд имкониятлардан янада самарали фойдаланиш учун икки мамлакат банклари ўртасидаги алоқаларни кенгайтиришнинг зарурлигини таъкидлайдилар.

11. Томонлар икки мамлакатнинг хўжалик субъектлари ўртасида савдо, ишлаб чиқариш, инвестициялар, қишлоқ хўжалиги, соғлиқни сақлаш ва бошқа соҳаларда ўзаро манфаатли ҳамкорликни амалга оширишга кўмаклашадилар.

12. Томонлар Ўзбекистон Республикаси билан Эрон Ислом Республикаси ўртасида савдо-иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлик бўйича ҳукуматлараро комиссия доирасида илгари эришилган аҳдлашувларга риоя қилиш, шунингдек, зарур икки томонлама ҳужжатлар пакетини тайёрлашнинг муҳимлигини тасдиқлайдилар.

13. Томонлар икки мамлакатнинг транспорт коммуникацияси ва транзит соҳасидаги ҳамкорлигининг муҳимлигини эътиборга олиб, шунингдек, бу соҳада эришилган аҳдлашувларни бажаришнинг зарурлигини тасдиқлаб, темирйўл, ҳаво ва автомобиль транспорти соҳасида бир-бирларига энг қулай режимларини яратиб, транспорт ва транзит ташишларининг имкониятларини кенгайтиришни таъминлайдилар.

14. Томонлар Ўзбекистон Республикасини Эрон Ислом Республикаси ҳудуди орқали халқаро денгиз коммуникацияларига олиб чиқадиган, жумладан, Тежент-Сарахс-Машҳад-Бандар-Аббос транспорт-коммуникация тизими орқали, шунингдек, Эрон Ислом Республикасининг Марказий Осиё ва Хитой бозорларига Ўзбекистон Республикаси ҳудуди орқали чиқиши учун транспорт коммуникацияларидан фойдаланиш даражасини такомиллаштириш ва ошириш истагида эканликларини баён этмоқдалар.

Томонлар, шунингдек, Ўзбекистон Республикасидан Эрон Ислом Республикаси ҳудуди орқали халқаро денгиз коммуникацияларига олиб борувчи Афғонистондаги мавжуд йўлларни таъмирлаш ва тиклашда иштирок этиш истагини ифодалайдилар.

15. Томонлар икки мамлакат ўртасида маданий алоқаларни ривожлантириш ва мустаҳкамлаш иккала мамлакатнинг манфаатларига жавоб беради, деб ҳисоблайдилар.

16. Ўзбекистон Республикаси “Тамаддунлараро мусоҳаба” лойиҳаси тўғрисида Эрон Ислом Республикаси томонидан илгари таклиф қилинган ташаббусини қўллаб-қувватлайди.

Томонлар тамаддунлараро мусоҳаба, ўзаро тушуниш принциплари ва инсониятнинг осуда ҳаёт кечириши принципларига асосланган жаҳон тартибини тузишнинг муҳимлигини эътироф этадилар.

Ушбу ҳужжат икки мамлакат Президентлари томонидан Тошкент шаҳрида 2002 йил 26 апрелда, ҳижрий 1381 йил ўрдибеҳешт ойининг 6 кунида икки нусхада, ҳар бири ўзбек ва форс тилларида имзоланди, иккала матн бир хил кучга эга.

Ўзбекистон Республикаси номидан

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И.А.КАРИМОВ

Эрон Ислом Республикаси номидан

Эрон Ислом Республикаси Президенти
С.М.ҲОТАМИЙ

Халқаро конференция

Сўнгги йилларда мамлакатимизда оналик ва болаликни ижтимоий ҳимоялаш, репродуктив саломатлигини сақлаш борасида қатор ибратли ишлар амалга оширилди. Айтиш мумкинки, юртимизда оналик ва болаликни муҳофаза этиш масаласига устувор йўналишлардан бири сифатида қаралмоқда. Бу саъй-ҳаракатлар халқаро миқёсларда ҳам эътироф этилаётир. «Фарғона вилоятида хотин-қизларнинг репродуктив соғлиғи ва репродуктив ҳуқуқлари» мавзуидаги халқаро конференцияда бу борада амалга оширилган тадбирлар таҳлил қилинди.

Анжуманнинг Фарғона вилоятида ўтказилаётгани бежиз эмас. Тадбир ташкилотчиларидан бири — АҚШнинг Халқаро Тараққиёт агентлиги ўзининг дастлабки лойиҳаларини ана шу вилоятда бошлаган эди. Мазкур лойиҳа таснифида Фарғонада мамлакатимиз бўйича биринчилардан бўлиб Оналар соғлигини сақлаш скрининг маркази ташкил этилди. Марказ 94 минг долларлик замонавий медицина ускуналари билан жиҳозланди.

Халқаро анжуманни вилоят ҳокимининг ўринбосари — вилоят хотин-қизлар қўмитаси раиси Гулнора Маъруфова очиб, кун тартибидаги масала бўйича олиб борилаётган ишлар ҳақида ахборот берди. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Оила ва аёллар муаммолари комиссияси раиси Шарифа Салимова мамлакатимизда репродуктив соғлиқ ва репродуктив ҳуқуқларга оид халқаро Конвенцияларнинг бажарилиши ҳақида маъруза қилди.

Шунингдек, анжуман иштирокчилари вилоятдаги «Аёл ва замон» ёшлар ва аёллар ташаббусларини қўллаб-қувватлаш, «Ишонч» ҳамда «Саломатлик ва экология» марказларининг фаолияти билан ҳам танишдилар.

Ўз мухбиримиз.

АҚШ кўнгиллилари юртимизда

Тошкентдаги Миллий матбуот марказида АҚШнинг мамлакатимиздаги Тинчлик корпуси кўнгиллиларининг қасамёд қабул қилиш маросими бўлиб ўтди.

Бу корпус мамлакатимизда 1992 йилдан буён фаолият кўрсатмоқда. Ўтган ўн йил мобайнида беш юздан ортиқ америкалик юртимизда кўнгиллилар сафида фаолият юритди. Улар, асосан, қишлоқ жойларда ўзбек оилалари билан маданий ва тиббий маълумотлар алмашиш билан шуғулланади. Шунингдек, ўқувчилар учун тиббиётга доир кўргазмалар, атроф-муҳитни муҳофаза этишга қаратилган тадбирлар ташкил этади.

Қасамёд қабул қилган олти нафар кўнгилли Самарқанд ва Тошкент вилоятларида таълим, соғлиқни сақлаш, СПИДга қарши кураш бўйича дастурларни амалга оширишда қатнашади.

Талбирда АҚШнинг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Жон Ҳёрбст иштирок этди.

Олим НОРБЕКОВ,
ЎзА мухбири.

Субҳидам

Келажагимизнинг қандай бўлиши кўп жиҳатдан бугунга боғлиқдир. Учинчи минг йилликда яшаб, ижод қиладиган авлодлар бугун дунёга келмоқда, тарбия топмоқда. Уларнинг камолга етиши, келажаги қандай бўлиши бизу сизга, ҳаммамизга боғлиқ. Сайёрамизнинг эртаси, ҳар бир инсоннинг, ҳар бир халқ ва бутун бир миллатларнинг келажаги ҳам сиз билан бизга боғлиқ.

Ислом КАРИМОВ.

Устоз отангдай азиз

Ниҳол ҳам парвариш-ла камол топади, қизим...

Дунёга келган ҳар бир фарзанд ўзига етарли маънавий-ахлоқий тарбия кўриши, интеллектуал малака ҳосил қилиши шарт. Акс ҳолда, ҳаётда унинг иши юришмайди. Тарбиясиз фарзанд — оиланинг ҳам, жамиятнинг ҳам муаммосига айланади. Шу сабабдан, таълим-тарбиянинг инсон тақдиридаги аҳамиятига катта эътибор берилиб, «Бола азиз, тарбияси ундан азиз» деган нақл яратилган. Худди шу омил, яъни таълим-тарбиянинг куч-қудратига эҳтиром «Устоз отангдай азиз» деган бошқа бир ҳикматли таъбирни ҳам туғдирган.

Шарқда, жумладан, Ўзбекистонда устоз-шогирдлик азал-азалдан тарбиянинг ҳал қилувчи омилларидан бўлиб келган. Санъаткор устозлар, масалан, мақом ашула ва куй йўлларини шогирдларга ўргатиб, мерос қилиб қолдиришган. Ҳунармандлик устоз-шогирдлик воситасида аждодлардан авлодларга ўтган. Деҳқончилик, боғбонлик, чорвачилик анъаналари мана шу йўсинда яшаб келяпти.

Устоз-шогирдлик фақат бевосита, шахсий мулоқотлар тарзидагина эмас, балки халқнинг маънавий, ахлоқий, илмий, ижодий, фалсафий ва бошқа йўналишларда тўпланган тажрибаларидан ибратланиш шаклларида ҳам мавжуддир. Масалан, ўзбек халқи тарихда Амир Темурдай буюк давлат арбоби ва ҳарбий саркардани, Хоразмий, Ал-Фарғоний, Беруний, Улуғбек, Навоийдай буюк алломалар ва адабий даҳоларни, Ат-Термизий, Имом Бухорий, Баҳоуддин Нақшбанд, Хожа Аҳрор сингари пиру раҳнамоларни етказиб чиқарган. Орадан минг йиллар ўтса-да, ўзбек халқининг янги-янги авлодлари ана шундай сиймоларга ватандош эканлигини ҳамиша хотирда тутади ва бу хотира уларга куч-қудрат бағишлайди. Бу улуғ аждодлар — янги авлодларнинг йўлини ўз ибрат нурлари билан ёритиб, уларни янги довонларга илҳомлантириб туради.

Мустақиллик йўлидан дадил олға одимлаётган бугунги Ўзбекистон таълим-тарбияни энг юксак андозаларга кўтаришни ўз тараққиётининг устувор йўналишларидан бирига айлантирди. Бундай вазиятда устозларнинг ҳаётдаги ўрни ва ижтимоий мавқеи янада юқори поғоналарда намоён бўлади. Жумладан, Ўзбекистон Қаҳрамони унвонига сазовор бўлганлар орасида ўқитувчилар ҳам борлиги шундан далолат беради. Таълим тизимида меҳнат қилаётган минглаб устозлар Ватаннинг яна бошқа юксак мукофотларига сазовор бўлмоқдалар. Ҳеч бир мамлакатда «Устоз» жамғармаси йўқ. Бизда эса бор ва бу жамғарма олий ҳамда ўрта махсус таълим тизимидаги ўқитувчиларнинг энг нуфузли хорижий таълим марказларида малака оширишларига шароит яратмоқда.

Устоз кишиларни чин дилдан эъзозлаш ва уларга эҳтиром кўрсатиш қадимдан қонимизда бор. Худди шу миллий удум мустақиллик даврида ижтимоий ҳаётда янада мустаҳкам қарор топди. Мустақилликка эришган айрим ён қўшни давлатларда ҳаётни ислоҳ қилиш, янгилаш, ўзгартиришга ўта шошқалоқлик билан киришилган бир пайтда Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримов «Янги уйни қурмай туриб, эскисини бузма!» деган ажойиб ҳикматни майдонга ташладилар. Бу ҳикмат ҳаётни, жумладан кадрлар тизимини аста-секин, оқилона, вазминлик билан ислоҳ қилишдек инсонпарвар бир сиёсий йўлни ўзида ифода этган эди. Худди шу йўл ҳаётда кўпни кўрган, катта тажриба эгаси бўлган авлодларни авайлаб асрашга йўл очди. Улар баъзи мамлакатларда бўлганидек, «Сен — коммунист», «Сен — кекса» деб четга суриб қўйилмади. Авлодлар ўртасидаги ворислик сақланди. Устозлар малакаси, тажрибаси янги ҳаёт пойдеворини қўйишга олтин ҳисса бўлиб қўшилди.

Кекса авлод ҳам, ёш авлод ҳам янги ҳаётни шакллантиришда фаол иштирок этиб келмоқдалар. Халқимиз устоз кишиларга эҳтиромини ҳеч қачон йўқотмайди. Маҳаллалами, кўча-кўйдами биз ўзимизга қачонлардир таълим берган кишига дуч келсак, албатта, унинг қаршисида қўлимиз кўксимизда, эгилиб салом берамиз. Мураббийларимизни сийлаймиз. Яқинда Тошкент шаҳрининг Янгиобод маҳалласида кекса ўқитувчи Зайниддин ота Исамуҳамедов таваллудининг 85 йиллиги нишонланди. Бу ажойиб тадбирда Зайниддин ота қўлида бир вақтлар ё мактаб ёки институтда таълим олган вазирлар, академиклар, профессорлар қатнашиб, муҳтарам устозларига ўз қалб эҳтиромларини сидқидилдан изҳор қилдилар. Маҳалладаги ёшлар учун бу жуда ибратли тадбир бўлди.

Ўзбекистон ўзининг ёрқин ва буюк келажаги сари интилмоқда. Келажакни эса ҳар жиҳатдан етук, баркамол ёшлар барпо этадилар. Ватанимиз келажаги баркамол кадрларга боғлиқ экан, демак, уларни тарбиялаб, вояга етказувчи таълим-тарбия заҳматкашлари, устозлар олдида ғоят улкан вазифалар турибди. Мана шундай савобли ва шарафли меҳнат йўлида бир елкадош, ҳамкасб инсон сифатида барча ўқитувчи, мураббий-устозларга, аввало, сиҳат-саломатлик, куч-қувват ва, албатта, катта ютуқлар тилайман.

Элшод НАБИЕВ,
Тошкент молия институти биринчи проректори.

Оққан дарё оқаверади

Ҳунар ўлмасин, ҳунар

Асила Исмоилова Тўрақўрғоннинг Катта Қўрғонча қишлоғидан. Ўн олти ёшида тўқувчилик касбига ҳавас қилиб, вилоят марказидаги «Атлас» ҳиссадорлик жамиятига келган қизни тажрибали ишчи Муҳаррам Қаюмовага шогирдликка беришгани айни муддао бўлди. Опа қўл ҳаракатлари чаққон, зеҳнли шогирдини бир ойдаёқ бинойидай атласчи қилди-қўйди.

Кийганда ҳар қандай қизу жувонни яшнатиб юборадиган, камалак рангида товланувчи бу нафис мато қандай тайёр бўлишини биласизми? Айтишларича, уни тўқиш учун ҳунарманд 4320 та ипак толаси ҳолатини бир зум бўлса-да кўздан қочирмаслиги талаб этилар экан. Ана шу нозик жиҳатнинг ўзиёқ атласчилик жўн иш эмаслиги, уни эгаллаш учун устозда талабчанлик билан уйғунлашган меҳр, шогирдда қунт ва сабр-қаноат етарли бўлиши зарурлигини англатади. Салкам уч минг киши меҳнат қилаётган корхонада мураббийлик ҳаракати тиклангани боис, ишлар жонланди. Масалан, бозорнинг гули бўлган атлас матолар тайёрланадиган тўқимачилик цехида 300 киши меҳнат қилади. Уларнинг 90 нафари ҳунар ўрганаётган шогирд қизлар. Ҳар бирининг ёнида тажрибали уста.

Асиланинг устози Муҳаррам опа Қаюмованинг меҳнат фаолиятига 30 йилдан ортди. У йилига беш-олти қизга ҳунар ўргатади. Шогирдлари ишида унум ва сифат юқори. Асиланинг ўзи «Хонатлас», «Бегойим», «Номозшомгул» сингари ўндан ортиқ нусхаларни жуда тез ўзлаштирди. Кунига 80 метрдан ортиқ атлас тўқияпти. Малика Раҳимовадан сабоқ олган Нигора Қирғизова ҳам шундай.

«Атлас»да ажойиб сулолалар шаклланган. Ота ўғилга, она қизига устоз, бундай оилалардан ўз касбининг моҳирлари етишиб чиққан. Аврбандчиликда Иброҳимжон ака бош бўлган Икромовлар сулоласининг олдига тушадигани йўқ. У кишининг укаси Собиржон, келини Гулсина, қизи Ҳабиба, набираси Акрамжон боғлаган арқоқни ҳавас қилмаган тўқувчи кам. Бўёқчиликда ном қозонган Сулаймоновлар сулоласи ипакка ранг беришни оталари Дадахўжа акадан мерос олишган.

— Кўҳна ҳунар — атласчилик сирларини мужассамлаштирган ўқув қўлланмасининг ўзи йўқ, — дейди ҳиссадорлик жамияти раиси ўринбосари Абдулҳай Қаҳҳоров. — У авлоддан-авлодга томон оқиб келаётган сеҳрли чашма, қайнаб тошгани сари кўзи янгидан очилади. Ана шу чашмадан қувватланган истеъдодлар яратяпти, ноёб нусхаларни.

Кейинги пайтларда сал бўлса-да четга сурилиб қолаёзган атлас газлама бозорда ўрнини топаётгани ана шу чашма мавжланаётганидан. «Атлас» ҳам ўз навбатида аввалги шуҳратини тиклаяпти. Бултур маҳсулотнинг айрим турлари билан жаҳон бозорига чиқишди. Жанубий кореялик истеъмолчиларга 200 минг погон метр газлама сотилди. Бундан ташқари, техник газлама ишлаб чиқаришнинг мураккаб технологияси ўзлаштирилди. Ўзгаришларнинг бари корхона бозор иқтисодиёти талабларига мослашаётгани, муҳандис ва технологдан тортиб, оддий тўқувчигача ўз ишига ижодий ёндашаётганидан. Ҳунар ўлмасин, ҳунар. Шунда атласимизнинг довруғи ошиб, уни кияман, деганлар кўпаяверади.

Қудратилла НАЖМИДДИНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Нашриёт туҳфаси

«Асрларнинг армони»

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси Адабиёт жамғармаси нашриёти қорақалпоғистонлик шоир Янгибой Қўчқоровнинг «Асрларнинг армони» номли шеърий тўпламини муштарийларга тақдим этди.

Я. Қўчқоров шеъриятда ўз овозига эга бўлишга интилаётган қаламкаш. Шоир ранггин дунёни ўз идроки орқали фикрлаб, ундан юракларга ҳузур бағишловчи гўзалликни ахтаради. Ватан ва она шеърларининг бош мотиви. Шоир ҳаётдан ниҳоятда таъсирланади ва шу жараёнда туғилган саволларга жавобларни зукколик билан шеърга солади. Тўпламдаги шеърлар муштарийлар қалбида нимадир қолдиришига ишонасан, киши.

«Кўк гумбаз»

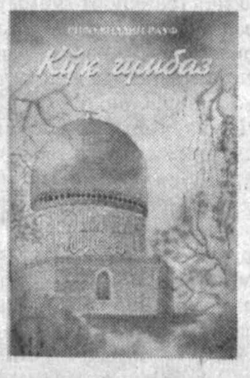

Тўпламнинг «Кўк гумбаз» деб номланиши бежиз эмас. Мақбарага яқин бориб, ой ёғдуларида товланаётган гумбазга тикилиб турсангиз, кўнглингизни ҳам нурли бир ҳистуйғу чулғайди. Бу ҳистуйғуларни Сирожиддин Рауф моҳирлик билан шеърга солади. Тарихга мурожаат этади. Шу аснода ҳақиқат билан жаҳолатнинг кураши азалий эканлигига ишора қилиб, адолат, ҳақиқат ҳамиша ғалаба қилишини ишонарли тарзда ифодалайди. Ҳаётдан ўзига хос фалсафий-маънавий маънолар топиб, шеърларида мужассам этган Сирожиддин Рауфнинг ушбу китобчаси адабиёт ихлосмандларига муносиб совғадир.

Тўплам «Янги аср авлоди» нашриётида чоп этилган.

Сиз буни биласизми?

Пири пойидаги соҳибқирон

Тарихий манбалардан маълумки, Мир Сайид Барака Зайниддин Тойбодий ва Сайид Амир Кулол қаторида соҳибқирон Амир Темурнинг пирларидан бири бўлган. Сайид Барака билан Амир Темур учрашуви 1370 йилда юз берган. Ўшанда Амир Ҳусайнни Балхда мағлуб этиб, Мовароуннаҳрнинг ёлғиз ҳукмрони бўлиб қолган Амир Темурга Мир Сайид Барака оқ фотиҳа берган. Унинг Мовароуннаҳр ҳукмрони этиб сайланиш маросимини бошқарган. Мир Сайид Барака соҳибқироннинг кейинги фаолияти даврида ҳам раҳнамо, маслаҳатгўйлардан бири бўлиб қолди. Амир Темур унга чуқур эътиқод қўйган ва ўгитларини бошига тумор деб билган. Шу боисдан Мир Сайид Барака 1404 йилнинг охирларида Мозандаронда вафот этганида Амир Темур унинг жасадини Самарқандга келтириб, «Гўри Амир» мақбарасига дафн этган. Ўзи ҳам бу дунёдан кўз юмгач, дафн ўрнини Сайид Бараканинг оёғи остидан белгилаган.

Амир Темур ворислари унинг васиятини бажо келтириб, «Гўри Амир» даҳмасининг гумбази ичида соҳибқиронни Сайид Бараканинг пойига мармар сандиққа мўмиёлаб дафн этдилар.

Ҳикматлар

Азиз авлиёлар, саҳобалар мақбараларини, қутлуғ қадамжоларни зиёрат этмоқни ҳам фарз, ҳам қарз билур эдим. Қайда бўлмай, зиёратгоҳлар олдида отдан тушиб, таҳорат олгач, яланг оёқ билан бориб зиёратни ўринлатдим.

* * *

Уламо билан суҳбатда бўл ва пок ниятли, тоза қалбли кишиларга талпин. Уларнинг ҳикматларидан улуш тиланиб, муборак нафаслари билан дуои фотиҳа беришларини илтимос қил.

Амир ТЕМУР.

Сўзига амал қилмаган мураббий — машъала кўтарган кўрга ўхшайди.

* * *

Устоз жабри — ота меҳридан афзал.

САЪДИЙ.

Устод, муаллимсиз қолганда замон,
Нодонликдан қора бўларди жаҳон.

Абдураҳмон ЖОМИЙ.

Ҳақ йўлинда ким санга бир ҳарф ўқутмиш ранж ила,
Айламак бўлмас адо онинг ҳақин юз ганж ила.

Алишер НАВОИЙ.

Ривоятлар кўзгусида

Бир устоз ҳасратланиб дебди: «Илм-фанда менга кўп нарса армон бўлиб қолди. Айниқса, ўз шогирдларимдан орланиб, улардан олмаган билимлар мени қайғуртиради. Бас, шундай экан, эй шогирдларим, камолот йўлида мен йўл қўйган хатони такрорламанг. Қаерда фойдали илм бўлса, тортинмай ўрганинг».

* * *

Бир устоз дебди: «Мен чексиз билимдон эмасман. Аммо ниманики билсам, уни чуқур биламан».

* * *

Бир устоздан сўрашибди: «Сиз кимни доно деб биласиз?» Устоз шундай дебди: «Ўзгаларни тинглай олган кишини».

* * *

Бир устоз ўз саволига шогирдининг жавобини катта бир янгиликни эшитаётгандай диққат билан тинглаб, таҳсин айтибди. Буни кузатиб турган биродари ҳайрон қолибди:

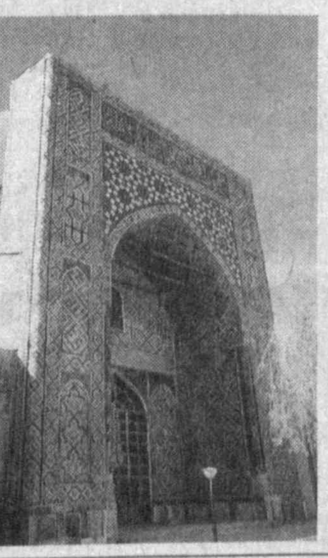

— Нима, шогирдингнинг фикрлари чиндан ҳам сен учун кутилмаган янгилик бўлдими?

— Йўқ, ундай эмас, — дебди устоз. — Бироқ шогирдим ўзга бировга билим бераётганлигидан ҳузурлансин деб, ўзимни шундай тутдим. Бу йўриғим уни янада чуқурроқ илмли бўлишга рағбатлантиради.

* * *

Бир устоз сабоқни тугата туриб, шогирдидан: «Сен айтганларимни тушунмадингов?» деб сўрабди.

Шогирди: «Йўқ, тушундим», деб жавоб қилибди. «Бўлмаган гап, — дебди устоз. — Агар мени тушунган бўлсанг, буни чеҳрангда жилваланган мамнуният айтиб турарди, тилинг эмас».

* * *

Бир устоз қурдошларига дебди: «Инсон ёруғ дунёдан кўз юмиш арафасида яна ортга, ҳаётга қайтгуси, қилган гуноҳларидан поклангуси, Аллоҳ мурувватига мушарраф этадиган хайрли ишлар қилгуси келади. Лекин қазо муқаррар. Ортга қайтолмайсиз. Бас, шундай экан, ҳаётлигингизда қадамни билиб босинг. Сўнгги пушаймонга ўрин қолдирманг».

ТАЪЗИМ

Ибрат

Ганчкорликка қизиқиб, тўгаракларда қатнашиб, қўлим озми-кўпми нақшлар ўйишга келиб қолганда, бир нарсани аниқ ҳис қилдим. Устоз кўрмаган шогирд ҳар мақомга йўрғалаши рост гап экан. Ана шундай кунларнинг бирида тақдир мени моҳир нақкош, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби Анвар Илҳомов билан учраштирдию, ҳаётимда туб бурилиш рўй берди. Устоз ўгитлари, яратиладиган асарларнинг сифатига эътибор бериш биринчи галдаги вазифа эканлигини таъкидлашлари натижасини кўрсата бошлади. Ўз вақтида Маҳмуд Тўраев, Тоирхўжа Тўхтахўжаев, Жалил Ҳакимов каби устозларга эргашиб, ҳунар ўрганиб, улардан оқ фотиҳа олган Анвар акадан сабр-тоқат билан ишлаш, интизомга қатъий риоя қилиш, касбга муҳаббат билан ёндашиш каби хислатларни ўргана бошладим. Айниқса, устозимнинг Архитектура-қурилиш институтини битирганлиги ва касбига ижодий ёндашиши мени ўзига мафтун этди. Анвар аканинг миллий анъаналарга риоя қилган ҳолда уларга янгилик киритиши мен учун бир сабоқ бўлди. Бу ўринда унинг аста-секин унутилиб бораётган кундал услубини қайта тиклаганини айтиб ўтиш жоиз.

Шаҳримиздаги Тўқимачилар маданият саройига ташриф буюрган ҳар бир одамнинг нигоҳи даставвал сарой шифтидаги жозибадор нақшларга тушиб, «отангга раҳмат», деб юборганини сезмай қолади. Ушбу гўзалликни яратишда устозим билан ёнма-ён меҳнат қилганимдан ҳар доим фахрланиб юраман. Шу ўринда яна бир мисолни келтириб ўтиш жоиз. Буюк соҳибқирон Амир Темур бобомизнинг 660 йиллик тўйи муносабати билан пойтахтимизда қад кўтариши режалаштирилган Темурийлар тарихи музейи гумбази лойиҳасини тайёрлаш Анвар Илҳомовга ишониб топширилиши унинг иқтидорининг тан олиниши, десам янглишмайман. Бундай масъулиятли вазифани амалга ошираётиб, менга шогирд эмас, уста сифатида гумбаз шарафаларини тайёрлашни топшириши унинг бағрикенглигидан, шогирдига ишончидан далолат эди. Музей гумбази лойиҳасини тайёрлаш ва уни бунёд этишда устозим билан бирга иштирок этдим. Анвар Илҳомов шундай шарафли вазифани ўз вақтида ва ўзига хос услубда бажарди. Бетакрор санъат асари яратгани учун унга Камолиддин Беҳзод номидаги республика Давлат мукофоти берилиши биз, шогирдлар учун энг қувончли воқеа бўлди. Бундай ҳамкорликдаги ишларимиз Фарғона ва Қувадаги Ал-Фарғоний мажмуалари ва Нукусдаги маъмурий бинолар ҳамда Элликқалъадаги театр биноси шифтини безашда ҳам давом этди.

Шу ўринда Анвар Илҳомовнинг Тоҳир Ҳусанов, Содиқ Ҳакимов, Собир Қосимов каби ўнлаб шогирдлар етиштирганини ҳам айтиб ўтмоқчиман. Куни кеча шогирдларидан бири — Одил Тўлагановга оқ фотиҳа бериб, усталар сафига қўшилгани билан муборакбод этгани устоз-шогирд анъанаси давом этиб келаётганига бир мисол. Шундай устозлар бор экан, ҳунар, санъат сира йўқолмайди ва авлоддан-авлодга ўтиб боради.

Носир НАБИЕВ,
Ўзбекистон Бадиий академияси ва Меъморлар уюшмаси аъзоси, ганчкор.

Шифокорлик — олий касб

БИР каттадан, кичикдан ўрганиб...

Бувимлар, қайси соҳада бўлмасин, устоз кўрмаган шогирд шогирдми, дегувчи эдилар. Ҳозир ўйлаб қарасам, аслида, ўзлари менинг илк устозим бўлган эканлар. Чунки тиббиёт институтининг даволаш факультетига ўқишга кирганимдан бошлаб, мени акушер-гинеколог бўлишга қизиқтирган ҳам бувимлар бўладилар. Гап шундаки, катта бувим доя бўлган эканлар. Бугунги кунда нимагаки эришган бўлсам, шу бувимнинг оқ фотиҳаларию ҳаётимда учраган яхши инсонлар туфайли, деб биламан.

Илк илмий ишимни бошлаганимда Тамара Кузьминична Шевченко деган ажойиб шифокорнинг меҳнатлари менга кўп сингган. Ҳозир эса, мана ўн йилдан ошаяпти, Тошкент врачлар малакасини ошириш институтининг акушерлик-гинекология кафедраси доценти сифатида шу кафедра мудири, тиббиёт фанлари доктори, профессор, устозим Мунира Асадова раҳбарлигида ишлаяпман.

Халқда «Бир каттадан, бир кичикдан ўрган», деган нақл бор. Мен бу сифатни устозимга нисбатан айтган бўлардим. Чунки у кишининг шундай хислатлари борки, қўл остидаги шогирдларига мен фалончиман, ҳамма менга бўйсуниши керак, деб қарамайдилар.

Ҳаётда тиришқоқ, ўз олдига қўйган мақсадига етмагунча тинчимайдиган Мунира Асадовадек шифокорнинг шогирди бўлиш, том маънода, катта бахт. Мен ҳамиша у киши сингари ҳаётда ўз ўрнимни топишга, касбимнинг ҳақиқий фидойиси бўлишга интиламан. Қолаверса, бемор, айниқса аёллар биз, шифокорлар ҳузурига келаркан, албатта, нажот истаб, дардига шифо топиш илинжида бўлади. Шу илинждан уларни бенасиб қилмайлик. Мен Мунира опадан, аввало, шу нарсани ўрганганман ва шогирдларимга ҳам биринчи галда шуни ўргатган бўлардим...

Гулсара ЕШИМБЕТОВА,
тиббиёт фанлари номзоди, доцент.

Нўъмонжон МУҲАММАДЖОНОВ олган сурат.

Саҳифани Умида ФАЙЗИЕВА ва Муфтилло ЮСУПОВ тайёрлашди.

Мусобақа кундалиги

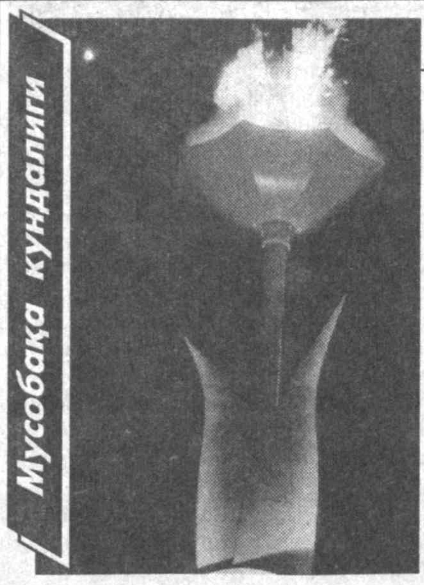

Нилуфар Сотволдиевани яхши биласиз. Стол теннисининг ҳадисини олган спортчи. Ёшлар ўртасида жаҳон чемпиони. Илк бор ўтказилаётган «Умид ниҳоллари» спорт ўйинларининг машъаласини ёқиш айнан шу қизга насиб этди. Республикамизнинг барча минтақаларидан келган ўқувчи қизлар Нилуфарга ҳавас билан боқишди. Мен ҳам чемпион бўламан, шунда минглаб одамлар кўз ўнгида машъала ёқаман, қабилидаги ҳаяжонларини ҳам яшириб ўтиришмади, улар.

Ўғил болалар эса бокс бўйича мамлакат чемпиони Дилмурод Маҳмудов ўрнида бўлишни исташди. Ахир у машъалани кўтарган ҳолда бутун майдон бўйлаб мағрур чопди-да.

«Мен ҳам чемпион бўламан!»

Бу ёруғ тилакларнинг ижобат бўлишига чин дилдан ишондик. Зеро, ёшларни оммавий спортга жалб қилишнинг уч босқичли яхлит тизими уларнинг ҳар бирига катта имкон яратади. Агар шу орзумандлар чемпион бўлгунча мактаб ёшидан ўтса, «Баркамол авлод» ўйинларида қатнашиб эзгу ниятига етиши мумкин. Қувонарлиси, бу охирги имкон эмас. Ҳали олдинда талабалар «Универсиада»си бор. Ана шунақа гаплар: ҳаммаси чемпион бўлиб машъала ёқсин.

Фарғона туманидаги Водил, Тошлоқдаги Амир Темур номли стадионлар футбол мухлислари билан гавжум. Жиззахлик мактаб ўқувчилари сирдарёлик тенгдошларини 4:2 ҳисобида мағлубиятга учратган бўлса, Сурхондарё футболчилари навоийлик дўстларидан (2:0) устун келишди. Энг йирик ҳисоб Фарғона ва Хоразм ёшлари ўртасидаги ўйинда қайд этилди. Унда мезбонлар 6 та жавобсиз тўп киритишди. Қолган учрашувлар эса қуйидаги натижалар билан якунланди: Тошкент-Бухоро 1:0, Андижон-Қорақалпоғистон Республикаси 2:1, Самарқанд-Тошкент вилояти 2:1.

Наманган вилоятининг волейболчи қизлари самарқандлик дугоналарини 3:0 ҳисобида мағлубиятга учратишди.

Кеча сузиш ва ўзбек кураши бўйича баҳслар ниҳоясига етди. Шу фурсатдан фойдаланиб, мезбон спортчиларнинг дил сўзлари билан қизиқдик:

Оксана ПОРУБАЙ — сузиш бўйича Фарғона вилоят жамоаси аъзоси:

— Болалигим шу ҳовузда, шу мавзеда ўтган. Кечагина сузишни ўрганамиз деб сойларда, каналларда шўнғиб юрган-дик. Бугун эса нафақат тенгдошларим, ҳатто катталар ҳам ҳавас қиладиган сув ҳавзаси бизнинг ихтиёримизда. Энди бу ерда бемалол энг нуфузли мусобақаларни ўтказиш имконият яратилганлигини кўриб, бошқа вилоятлардан келган дугоналаримнинг ҳаваси келди.

Мусобақанинг дастлабки куниёқ «сув париси» деб ном олган дугоналарим ажойиб натижаларни кўрсатишди. Айниқса, Сидней олимпиадаси қатнашчиси Мария Губанова билан бир ҳавзада сузишнинг ўзи олам-олам завқ беради. Шу номдор дугонамнинг айтишича, энди юртимиздан сузиш бўйича жаҳон, олимпиада чемпионлари чиқишига шубҳа йўқ!

Адҳам МЎЙДИНОВ — Фарғона нефтни қайта ишлаш корхонаси бош директори ўринбосари:

— Сузиш ва енгил атлетика мусобақалари корхонамиз тасаррufидаги спорт иншоотларида ўтаётганлигидан беҳад мамнунмиз. Мазкур мусобақалар шарофати билан деярли ташландиқ ҳолга келиб қолган бассейн жаҳон андозалари даражасида тўла таъмирланди. Иштирокчилар, ҳакамлар, мутахассисларнинг айтишича, энди бу ерда бемалол халқаро мусобақаларни ҳам ўтказса бўлар экан. Айниқса сузиш мусобақалари очилиши кунида ёш спортчиларнинг кўзларида акс этган умид, қувонч ёлқинларини кўриб қувониб кетдим.

Мазкур иншоотларни қайта таъмирлаш учун сарф этилган 300 миллион сўм маблағ самара бераётганлигини амалда кўрдик.

Мусобақалар матбуот марказидаги 24-25-14 рақамли факс-телефон тинимсиз жиринглайди. Куни кеча ушбу спорт байрамига бағишланган «Умид ниҳоллари» сарлавҳали шеър ҳам келиб тушди. Тўртликларга жамланган иход намунасини Учкўприк туманидаги 1-иктидорли болалар махсус мактаб-интернат ўқитувчиси Соҳиба Маҳмудова жўнатибди. Ҳаваскор шоира бугунги ёшларга қилинаётган ғамхўрликдан илҳомланган бўлса, не ажаб.

WWW.Umid.iac.UZ. Бу «Умид ниҳоллари»нинг интернет халқаро алоқа тармоғидаги махсус сайти. Ўтказилаётган маданий тадбирлар, ёшларнинг учрашувлари тафсилотлари ва батафсил статистик маълумотлар билан қизиқувчилар ана шу сайтга мурожаат қилишлари мумкин.

Озод РАЖАБОВ,
Набижон СОБИРОВ,
«Халқ сўзи»нинг махсус мухбирлари.
Фарғона.

Шошилинг!!!

«ЎзДЭУавто» компанияси

қойилмақом ютуқ —

БИТТА АВТОМОБИЛЬ ПУЛИГА ИККИТА АВТОМОБИЛНИНГ

бахтли соҳиби бўлишга имкон яратади!

Ўйин Ўзбекистон телевидениесининг биринчи канали орқали намойиш этилади.

UZ-DAEWOO

7 мартдан бошлаб ўйинга қўйилган 2500 автомобиль сотила бошлади!

Шошилинг! Имкониятингизни бой берманг!

Компаниянинг дилерлик корхоналари сизларни кутмоқда!

Ўйин шартлари:

- *ўйинда 2002 йил 7 мартдан бошлаб сотилган дастлабки 2500 автомобиль иштирок этади;*
- *автомобиллар компаниянинг расмий дилерлик корхоналари автосалонларидан сотиб олинган бўлиши шарт;*
- *ютуқ соҳиблари сотилган автомобилларнинг кузов рақамлари бўйича ўтказилган лотерея ўйини натижасига кўра аниқланадилар;*
- *ютуқ соҳибига ўзи сотиб олган автомобиль русумидаги машина совға қилинади.*

Маълумот учун компаниянинг Тошкентдаги ваколатхонаси телефонлари: 67-97-74, 67-33-65.

Матбуотдан хабардор бўлиб туринг: автомобиль сотиб олган ҳар бир шахс ютуқ эгаси бўлувчи номзодлар рўйхатига киритилади. Телевидениеда ўйин ўтказилишидан аввал иштирокчиларнинг исм ва фамилиялари «Халқ сўзи», «Народное слово», «Правда Востока», «Қишлоқ ҳаёти» ва «Ўзбекистон овози» газеталарида чоп этилади!

Барча саволлар бўйича компаниянинг расмий дилерларига мурожаат қилинг.

«Замин» банки: БОЗОРДА ЎЗ ЎРНИНИ ТОПМОҚДА

- **Кичик ва ўрта бизнес субъектларига 3 миллиард 600 миллион сўмдан ортиқ кредит.**
- **Мини банклар сони 15 тага етди. Бу йил яна 13 таси очилади.**
- **Аҳолининг банкка бўлган ишонч тобора ортмоқда.**
- **Янги депозит сертификатлари муомалада.**

Давлат акционерлик ипотека «Замин» банкининг фаолият кўрсатаётганига 6 йилдан ошди. Ўтган даврда у ўзига хос ривожланиш йўлини босиб ўтди. Асосий эътибор ер муносабатлари, кўчмас мулк билан боғлиқ бўлган турли банк хизматларини кўрсатиш ва ипотека йўсинида кредитлашни жаҳон андозаларига мос равишда ташкил этишга қаратилди.

«Замин» банкининг дастлаб устав фонди 20 миллион сўмга тенг бўлган бўлса, ҳозирда бу кўрсаткич қарийб 1 миллиард 480 миллион сўмга етди. Унинг соф активлари эса 6,5 миллиард сўмдан ортди.

Айни кунларда банкнинг ҳудудий филиалларида жами ўн бир ярим мингдан ортиқ мижозларга хизмат кўрсатилмоқда. Уларнинг 90 фоизидан ортиғи кичик ва ўрта бизнес вакилларидир. 2002 йил 1 апрель ҳолатига кўра, ишлаб чиқаришнинг устувор тармоқларига ажратилган кредитлар қолдиғи қарийб 4,5 миллиард сўмни ташкил этди.

— Ана шу сармояннинг ярмидан кўпроғи ўрта ва узоқ муддатли кредитлардан иборат, — дейди банк бошқаруви раисининг ўринбосари Хуршид Мирзабеков. — Шуниси диққатга сазоворки, кредитларнинг аксарият қисми қишлоқ хўжалиги, ишлаб чиқариш ва қурилиш соҳаларига йўналтирилди. Жумладан, деҳқон ва фермер хўжаликлари, кичик ва ўрта корхоналар, хусусий фирмаларга 3 миллиард 614 миллион сўм миқдорида маблағ берилди.

Бундан ташқари банкда имтиёзли кредитлар жамғармаси ҳам ташкил этилган бўлиб, бутунги кунгача унга 70,7 миллион сўм миқдорида маблағ ажратилди. Унинг 64,1 миллион сўми эса кичик ва ўрта бизнес вакилларининг инвестицион лойиҳаларини молиялаштиришга ишлатилди. Масалан, 2001 йил бошида Наманган вилоятида, Косонсой туманидаги «Шахрав» хусусий фирмасига уч миллион сўм миқдорида кредит берилган эди. Бу маблағ ҳисобига маҳаллий хомашёдан арзон ва сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш мақсадида тикув дастгоҳлари ва хомашё сотиб олинди. Кўшимча 15 та иш ўрни яратилиб, уларнинг кучи билан ярим йилдаёқ 72 миллион сўмликдан зиёд маҳсулот ишлаб чиқарилди. Йил якунида 1 миллион 200 минг сўмдан ортиқ соф фойда олинди.

Сирдарё вилояти, Боёвут туманидаги «Икром ота» фермер хўжалиги ҳам «Замин» банкидан уч йил муддатга 4 миллион 800 минг сўм кредит олган эди. Унга 35 бош қорамол ва «Олтой» русумли трактор харид қилинди. Ўтган даврда хўжаликка 15 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқарилиб, салкам 4 миллион сўм соф фойда қўлга киритилди. Айни пайтда бу жамоа йилига Усмон Юсупов номли жамоа хўжаликлардаги болалар боғчасига бир ярим миллион сўмлик сут маҳсулотлари етказиб бермоқда.

Бундай мисолларни республикамизнинг барча вилоятларидан келтириш мумкин.

— Биз бюджетдан ташқари жамғармалар билан кенг ҳамкорлик ўрнатганмиз, — дея сўзида давом этади суҳбатдошимиз. — Айниқса, республика Товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси, Деҳқон ва фермер хўжаликларининг қўллаб-қувватлаш жамғармаси ҳамда хусусий тадбиркорлик ва кичик бизнесга кўмаклашувчи «Бизнес-фонд» билан алоқаларимиз самарали бўлмоқда. Ушбу жамғарма билан биргаликда ажратилган кредитлар ҳисобига ўтган йили республикамизда қарийб 2000 га яқин иш ўрни очилди.

Шу билан бирга банк олис туманлардаги қишлоқларда ҳам деҳқон ва фермер хўжаликларига комплекс хизмат кўрсатишга, замон талабларига тўла жавоб берадиган таъминот ва хизмат кўрсатиш тармоқларини яратишга ҳаракат қилмоқда. Уларнинг таъминлаш, транспорт харажатларини камайтиришга имкон бермоқда. Хусусан, бугунги кунда бирги... на Самарқанд вилоятида 4 та мини-банк фаолият кўрсатмоқда. Улар жами мижозларнинг 36 фоизига молия масалаларида кўмаклашмоқда.

Мамлакатимиз бўйича эса «Замин» банкининг 15 та мини-банки ишлаб турибди. Уларнинг сони бу йил яна 13 тага кўпаяди.

Банк томонидан аҳоли қўлидаги бўш маблағларни омонатларга жалб қилиш борасида олиб борилаётган ишлар ҳам диққата сазовор. Айни пайтда аҳолига қулай ва манфаатли 16 номдаги омонат тури жорий этилган. «Қариялар — гавҳаримиз», «Нуроний», «Юлдуз», «7-Юлдуз», «Абитуриент», «Замин» каби омонатлар шулар сирасига киради. Улар юқори фоизлилиги билан бошқа банклардаги шундай омонатлардан анча устун туради. Шу боис 2001 йилда аҳоли томонидан банк филиалларига жойлаштирилган омонатлар ҳажми 312,7 миллион сўмдан ошди. Бу аввалги йилдагига нисбатан қарийб икки баравар кўпдир. 2002 йилнинг 1 апрель ҳолатига кўра ҳам омонатларда 365,2 миллион сўм маблағ йиғилди. Шунингдек, бу йил банк аҳолининг бўш пул маблағларини қўшимча жалб қилиш мақсадида 550 миллион сўмлик депозит сертификатларини муомалага чиқарди.

Жисмоний ва юридик шахсларга мўлжалланган бу депозит сертификатлари жуда қулайдир. Масалан, юридик шахслар учун мўлжалланган бир донаси ўн миллион сўм бўлган қимматли қоғоз икки хил. Бири олти ойлик бўлиб, йилига 26 фоиз даромад келтиради. Иккинчиси бир йиллик бўлиб, мижоз ундан йилига 28 фоиз даромад олади.

Жисмоний шахслар учун чиқарилган депозит сертификатларининг муомала муддати эса 6 ойдир. Уларга 40 фоизлик йиллик даромад тўланади. Бу депозит сертификатларнинг нархи — 100 минг сўм. Мижозлар учун қулай томони шундаки, жисмоний шахсларнинг улар оладиган даромадлари солиққа тортилмайди.

«Замин» банки айни кунларда хизмат кўрсатиш доирасини янада кенгайтирмоқда, унинг фаолиятини бозор ҳолда рақобат муҳитида мижозлар билан ишлаш услубларини такомиллаштириб, ўз мавқеини мустаҳкамламоқда.

Ўктам МЕНГЛИЕВ.

Ташкилот ва корхоналар диққатига!

Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси пудрат савдоларини ташкил этиш (тендер) бўйича республика бошқармаси

СУРХОНДАРЁ ВИЛОЯТ ФИЛИАЛИ

қуйидаги иншоотларга танлов савдолари (тендер) ўтказилишини эълон қилади.

1. Узун тумани, Эшимрзаев номли ширкат хўжалигида 36 км. газ тармоғи қуриш.
2. Шеробод тумани, Э.Бердиев номли ширкат хўжалигида 4 км. газ тармоғи қуриш.
3. Шеробод тумани, «Ўзбекистон» ширкат хўжалигида 6 км. газ тармоғи қуриш.
4. Музрабод тумани, «Туркистон» ширкат хўжалигида 8 км. газ тармоғи қуриш.
5. Сариосиё тумани, Охунбобоев номли ширкат хўжалигида 28 км. газ тармоғи қуриш.
6. Шўрчи тумани, У.Дониёров номли ширкат хўжалигида 6 км. газ тармоғи қуриш.
7. Ангор тумани, «Мустақиллик» ширкат хўжалигида 4 км. газ тармоғи қуриш.
8. Олтинсой тумани, «Пахтакор» ширкат хўжалигида 42 км. газ тармоғи қуриш.
9. Жарқўрғон тумани, Т.Шобуров номли ширкат хўжалигида 2 км. газ тармоғи қуриш.
10. Қизириқ тумани, «Қарақасмақ» ширкат хўжалигида 31 км. газ тармоғи қуриш.

Барча иншоотларнинг ишларини якунлаш муддати — 2002 йил 31 декабрь.

Буюртмачи: *Термиз шаҳри, Ат-Термизий шоҳкўчаси, 7-«А» уйда жойлашган «Сурхондарёгазтаъминот» шўъба корхонаси.*

Қурилиш ишлари давлат инвестиция маблағлари ҳисобидан молиялаштирилади.

Ташкилот ва корхоналар етарли касбий ва техникавий малака, молиявий имкониятлар ва материаллар заҳирасига, ишчи кучи ресурсларига, шартнома тузишга лаёқатли юридик ҳуқуққа эга, тажрибали ва ишончли бўлишлари шарт.

Савдога қатнашиш ва тендер ҳужжатларига эга бўлиш учун сўровнома билан савдо ташкилотчиси — пудрат савдоларини ташкил этиш (тендерлар) бўйича республика бошқармасининг Сурхондарё вилоят филиалига, қуйидаги манзил бўйича мурожаат қилиш мумкин:

Термиз шаҳри, М.Қаҳҳор кўчаси, 14-уй, телефон/факс: (8-37622) 2-75-01, 2-75-04.

Таклифлар (оферталар) савдо ташкилотчиси томонидан юқоридаги манзилда қабул қилинади.

Таклифлар (оферталар)ни савдо ташкилотчисига тақдим этишнинг охирги муддати — офертлар очилиш куни ва соати.

Таклифлар очилиши эълон матбуотда чоп этилгандан сўнг ўттиз кундан кейин қуйидаги манзилда ўтказилади:

Термиз шаҳри, Ат-Термизий шоҳкўчаси, 7-«А»уй.

ОРОМГОҲЛАР МАВСУМГА ШАЙМИ?

Ёзги мавсум даврида пойтахт корхоналари тасарруфидаги болалар оромгоҳларида меҳнаткашлар фарзандларини соғломлаштириш ва дам олдириш ташкилотчиларининг семинар машғулоти иш бошлади. Пойтахт вилоятининг сўлим Чимгансой қишлоғида жойлашган "Алгоритм" болалар оромгоҳида ўтказилаётган ушбу анжуманга оромгоҳ бошлиқлари, бош етакчилар билан бир қаторда тиббиёт ходимлари, ДАН ходимлари ҳам таклиф этилган. Корхоналар тасарруфидаги 37 та оромгоҳда ёзги таътил давомида меҳнаткашларнинг 47,5 минг нафар ўғил-қизи дам олиши кутилмоқда. Айни пайтда оромгоҳларни мавсумга тайёрлаш ишлари қизғин давом этаётир.

«ELSUN-FARMBUYUM» ҚЎШМА КОРХОНАСИ АЛЮМИН БУРАМА

ҚАЛПОҚЧАЛАРНИ

D28, H18; D20, H15 ЎЛЧАМДА ИШЛАБ ЧИҚАРАДИ ВА СОТАДИ.

Тўлов — пул ўтказиш йўли билан.

Тел./факс: (998-71) 161-10-34, 161-11-09.
Тел.: (998-71) 188-12-71, 188-12-70, 187-28-76, 144-60-74.

Товар сертификатлаштирилган (SSUZ 01 SO 296049). Жаҳон стандартларига жавоб беради.

Олимпия ўринбосарлари коллежи

Андижон шаҳрида «Олимпия ўринбосарлари» коллежи қурилиши бошланди. Қарийб 11,5 гектар майдонни ўз ичига оладиган ва қурилиш лойиҳаси 5 млрд. сўмлик бўлган ушбу билим даргоҳи қурилишининг катталиги билан мамлакатимизда ягона ҳисобланади. Қурилиш ишлари икки босқичда олиб борилаётган бўлиб, биринчи навбати шу йилнинг декабрь ойида фойдаланишга топширилса, қолган қисми 2003 йилнинг якунида қуриб битказилади.

Сурхонда зайтун ўсади

Ишонаверинг, яқин йиллар ичида хорижда валюта эвазига келтирилаётган зайтун, мурч, чой, лавр япроғи каби субтропик ўсимликлар Сурхондарёда ҳам ўса бошлайди. Деновдаги "Дендрарий" илмий-тажриба станцияси ва Шерободдаги номидаги тажриба хўжалиги олим ва амалиётчилари орзуни ҳақиқатга айлантириш учун тинмай изланишлар олиб боришаётир. Жарқўрғон ва Деновда бу йил биринчи марта зайтун ўсимлиги экилади.

Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар соғлиқни сақлаш бошқармалари, республика миқёсидаги шифохона, поликлиника, болалар боғчалари, академик лицей, хусусий даволаш муассасалари раҳбарлари диққатига!

ТОШКЕНТ ПЕДИАТРИЯ ТИББИЁТ ИНСТИТУТИ РЕКТОРАТИ

2001-2002 ўқув йилида битирувчи бакалавр-педиатрларни йўлланмалар асосида ишга тақсим қилишга киришмоқда.

Институтимизда билим олган бакалаврлар тиббиётнинг замонавий асослари билан чуқур танишган бўлиб, ўзларининг иш фаолиятида ундан муваффақиятли фойдаланиш малакасига эга бўлган мутахассислардир.

Бакалавр-педиатр мутахассисларга эҳтиёжи бўлган таълим муассасалари талабнома ва сўров хати билан институтимизга мурожаат этишлари мумкин.

Талабномангизда сиз раҳбарлик қилаётган таълим муассасасининг бўш мутахассисларга қандай имтиёзлар (турар жой билан таъминлаш, қўшимча иш ҳақи тўлаш ва бошқалар) яратиб бера олиши мумкинлиги ҳақидаги маълумотларни ҳамда мутахассисларни тайёрлаш учун институт томонидан сарфланган харажатларни қисман компенсация қилиш имкониятларини кўрсатган ҳолда, 2002 йил 25 майга қадар тақдим этишингизни сўраймиз.

Сизнинг эътиборингизга мутахассисликлар бўйича статистик маълумотларни илова қиламиз.

Маълумот учун телефонлар: 162-28-16, 60-44-03. Факс: 162-33-14.

Тошкент педиатрия тиббиёт институтини 2001-2002 ўқув йилида битирувчи бакалавр-педиатрлар тўғрисида маълумот

№	Таълим йўналиши	Жами битирувчилар сони	Шу жумладан, вилоятлар бўйича														
			Қорақалпоғистон Респ.	Андижон вил.	Бухоро вил.	Жиззах вил.	Навоий вил.	Наманган вил.	Самарқанд вил.	Сирдарё вил.	Сурхондарё вил.	Тошкент шаҳри	Тошкент вил.	Фарғона вил.	Хоразм вил.	Қашқадарё вил.	Бошқа республикалар
1	Педиатрия иши	275	6	2	25	3	3	3	10	6	4	135	32	9	13	23	1

Кўргазма

ҲАЁТ — ёш ижодкорлар нигоҳида

Ўзбекистон Бадиий академияси Замонавий санъат маркази, Миср Араб Республикасининг Ўзбекистондаги элчихонаси Фан ва таълим маркази, ҳукуматга қарашли бўлмаган «Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармаси ҳамкорлигида «Меҳрибонлик» уйлари тарбияланувчилари ўртасида ҳар йилги анъанавий «Камалак жилоси» расмлар кўргазма-танлови ўтказилди.

Ушбу кўргазмага республикамизнинг Самарқанд, Қашқадарё, Тошкент, Жиззах, Андижон, Сирдарё, Бухоро, Фарғона, Хоразм вилоятлари ва Қорақалпоғистон Республикаси «Меҳрибонлик» уйлари тарбияланувчиларининг 80 га яқин энг сара акварел расмлари ва амалий санъат буюмлари қўйилган. Асарлар мавзуси кенг қўламли бўлиб, уларда қадрдон ўлка, қишлоқ ва шаҳарлар, меъморчиликка оид манзаралар акс эттирилган, этнографик буюмлар ҳамда каштачилик намуналарида ва юмшоқ ўйинчоқларда болажонларнинг севимли эртак қаҳрамонлари гавдалантирилган.

— Мурғак рассомлар ўз асарларида Ватан тимсолини шундай тасвирлашга ҳаракат қилишадики, — дейди Бадиий академия раиси Турсунали Қўзиев, — уларда осмон мусаффо, тинчлик мангу бўлиб қолишига сен ҳам ўз ҳиссангни қўш, деган маъно англашилиб туради.

«Камалак жилоси» расмлар танлови икки босқичда ўтди. Дастлаб вилоятлар бўйича ғолиблар аниқланган бўлса, кейинги босқичда Тошкент шаҳрининг 21, 22, 23, 24, 30, 31-«Меҳрибонлик» уйлари тарбияланувчилари ғолиблик учун ўз расмларини намойиш этишди.

Акварел расмлар бўйича 1-мукофот Тошкент вилоятидаги 125-махсус интернат ўқувчиси Р. Уздибоевнинг «Бўри ва қўзичоқ» расмига, амалий санъат асарлари бўйича 1-мукофот Андижон вилоятидаги 2-«Меҳрибонлик» уйининг тарбияланувчиси Олия Мирбобоеванинг «Капалак» асарига берилди. Барча танлов иштирокчиларига Миср Араб Республикаси элчихонаси Фан ва таълим маркази, ҳукуматга қарашли бўлмаган «Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармаси ва Бадиий кўргазмалар дирекцияси вакиллари томонидан мукофот ва совғалар топширилди.

Миср Араб Республикасининг Ўзбекистондаги элчиси муовини жаноб Фаргали Таха кўргазмада ғолиб чиққан ёш ижодкорлар Миср Араб Республикасига саёҳатга боражакларини маълум қилди.

М. ОМОНОВ.

Мушоира

ЎЗБЕКИСТОНИМ

Завқ билан яшаймиз сенинг қўйнингда,
Юртим, келажагинг нурли, ойдин-да.
Қўшиғу алёрлар, авж урсин бунда,
Менинг она Ўзбекистоним!

Сени аждодларинг руҳи қўллагай,
Олис мозийлардан дуо йўллагай.
Боғингда то абад меҳр гуллагай,
Менинг она Ўзбекистоним!

Абдулла акамиз, Қуддус бобомлар,
Сенда камол топди Ғафур Ғуломлар.
Буларнинг ҳаммаси, сенга инъомлар,
Менинг она Ўзбекистоним!

Бугун жаҳон ичра, сурмоқдасан от,
Энди юрагингни эзмагай фарёд.
Ҳали туғилажак, буюк-буюк зот,
Менинг она Ўзбекистоним!

Қаршингда бош эгиб сўйлаб толмайман,
Мадҳингни ойларга чиқиб куйлайман.
Ҳар дам, ҳар дақиқа сени ўйлайман,
Менинг она Ўзбекистоним!

Манзура ДЎСТБОЕВА.

АЙИРМАСИН

Кел жонгинам, эшитгил, сенга сўзим бор,
Жон қулоғинг-ла тингла, бергил эътибор,
Айтайин қолдирмай дилимда нелар бор,
Сени мендан, мени сендан айирмасин,
Учар қушман, қанотларим қайирмасин.

Ҳамон ёдимда ўшал оқшом, ўшал он,
Келажак ҳаёт бўлар дебон чароғон,
Юлдузлар гувоҳ, этгандик аҳду паймон,
Сени мендан, мени сендан айирмасин,
Учар қушман, қанотларим қайирмасин.

Шундан сўнг қаторлашиб ўтди йиллар,
Бир йили тутса тикон, бир йили гуллар,
Барчасига чидадик, чидадик бизлар,
Сени мендан, мени сендан айирмасин,
Учар қушман, қанотларим қайирмасин.

Сен бирла ҳаёт кечди ширин ва қувноқ,
Ғаму-андуҳ кўнгилдин бўлди кўп йироқ,
Меҳринг нури сўнмади, мисоли булоқ,
Сени мендан, мени сендан айирмасин,
Учар қушман, қанотларим қайирмасин.

Осмонимни босмади ҳеч абру найсон,
Ҳаётим сенла ўтди осуда, шодон,
Сўзларим чин дилимдан, жонгинам инон,
Сени мендан, мени сендан айирмасин,
Учар қушман, қанотларим қайирмасин.

Хотиротга айланмоқда умр дафтари,
Туғаб бормоқда фоний дунё сафари,
Айтилмай қолмасидан кўнгил гаплари,
Сени мендан, мени сендан айирмасин,
Учар қушман, қанотларим қайирмасин.

Абдулла ШОНОСИР.

САВОЛ БИЗДАН...

Данияда бир палатали парламент қандай аталади?

Кечаги сонда берилган саволнинг жавоби:

Фарер ороллари Норвегия денгизида жойлашган.

Бу ҳақда тошкентлик Қ. Каримбеков ва Д. Кўчкиновалар хабар беришди.

136-35-60

Компьютер кўмакдош

Германия элчихонаси Ўзбекистон Фанлар академиясининг Сув муаммолари институтига интернет тизимига уланган компьютер технологиялари тўпламини тақдим этди. Ушбу ускуналарни Александр фон Гумбольт жамғармаси етказиб берди.

Германияликлар тақдим этган янги ускуналар Орол денгизи, Амударё ва Сирдарё ҳавзасидаги сувни минераллаштиришнинг ноорганик ва органик бе-оген компонентлари ҳақидаги маълумотларнинг натижаларини гидрогеологик хариталар, диаграммалар ва тавсиялар тарзида чиқариб беради.

Суд залидан

БОЛАСИНИНГ ҚОТИЛИ

Суд мажлисида ҳозир бўлганлар қора курсида ўтирган аёлга нафрат билан боқишади. Нигоҳларда адоқсиз саволлар: наҳотки ҳаммаси рост? Она ўз боласини ўлдирса-я? Норасида гўдакка тиғ уриш... Ахир у ана шу жигаргўшасини ойлаб вужудида кўтармаганмиди? Тунларни тонгларга улаб, унинг бошида алла айтмаганмиди?

Ўша куни Дилдора онасидан ўғли Санжарни боғчадан олиб келиб беришини илтимос қилди. Она қизининг сўзини ерда қолдирмади. Боғчадан уйга келгунча 6 ёшли набирасининг ёқимли қилиқларидан, ширин сўзларидан маст бўлди. Унинг бўйбастига қараб кўзи тўймасди.

— Илоё тўйларингни кўрай, бошинг тошдан бўлсин, ота-онангга ҳам яратганнинг ўзи инсоф берсин, болам!

Қизи билан куёвининг жанжаллари, тортишувлари онани ташвишлантираётганининг аломати эди бу.

Ўша куни она набирасини уйда қолдирди-ю, ўз иши билан қаёққадир чиқиб кетди. Дилдоранинг эса фикри бузилган. Қалбини эгаллаб олган қабиҳлик уни жаҳолат сари чорларди. У ўзи кутган фурсатнинг яқинлигини ўйлаб, эри Шавкатни авради.

— Тоза ҳавода бир айланиб келсангиз. Ҳали замон онам ҳам келиб қолади. Биргаликда кирарсиз. Мен эса Санжарни ухлатай...

Уйдаги жанжаллардан юраги зада бўлган Шавкат ҳам таклифга рози бўла қолди.

Куз. Кечки салқин дилларга ҳузур бахш этади. Дарахтларнинг сарғайган япроқлари бир-бир узилиб, ерга тўшалади. Далаларда иш авжида. Вақтни ғанимат билганлар етиштирилган ҳосилни саранжомлаш билан банд. Осмон тиниқ, учиб юрган мезонлар ўз ётоғи сари бош қўйишга шошилаётган қуёш нурида йилтирайди.

Дилдорада эса табиатнинг бундай гўзалликлари бошқача туйғу уйғотган. Эшиги тамбаланган, деразалари бекитилган уйда у ўз машъум режасини амалга оширишга шошилади. Ётоқхонадан ўғли Санжарнинг енгилгина пишиллаши эшитилади. Бағри тош онада меҳр сўнган. Унинг ўрнини қабоҳат эгаллаган. Шундан-да, у ҳиссиз, ҳаяжонсиз. Секин-секин юриб, бир муддат аввал қўшнисидан булғор қалампири тўғраш учун олган рўзғор пичоғини қўлига олади...

Стол устида ёзув дафтари. Унга шошилиб ёза бошлайди. Онаси, опаси, укаси Ўктам ва турмуш ўртоғи — Шавкатдан розилик сўрайди: «Мендан рози бўлинглар, ўз жонимга қасд қилаяпман, ўғлимни ҳам ўзим билан бирга олиб кетаяпман», мазмунидаги ёзув пайдо бўлади.

Ниҳоят, Дилдора пичоқни ўз қорнига уради. Сўнг гандираклаган куйи ширингина ухлаётган Санжар тепасига келади. Ва тиғни боласи вужудига санчади...

Эшик очилганда Дилдора уй бўсағасида қонга беланган ҳолда ётарди.

Қорин бўшлиғига бир неча бор пичоқ урилган бўлса-да, шифокорлар унинг ҳаётини сақлаб қолишди. Шу чоғда онасию эри, қўни-қўшнилар Дилдора билан овора бўлишиб, Санжарни бутунлай ёддан чиқаришганди. Юз берган даҳшатли воқеадан хабар топган Муҳаррам опа, Шавкат, қўшнилар қотиб қолишди. Ётоқхонада ҳаётдан аллақачон кўз юмган Санжарнинг жасади ётарди.

Хўш, фожеанинг сабаби нима? Дилдора ким? Нега у ўз фарзандининг қотилига айланди? Нега ўз жонига қасд қилмоқчи бўлди?

Олиб борилган суриштирув ишлари, тергов жараёни бу саволларга тўласинча аниқлик киритди.

Дилдора Файзиева 1977 йилда Каттақўрғон туманида туғилган. Тумандаги 2-мактабда ўқитувчи бўлиб ишлаган. Турмуш ўртоғи Шавкат Худойбердиев билан 6 йил яшаб, қонуний ажрашган. Аммо кейинчалик яна биргаликда турмуш кечиришган. Танишларидан катта миқдорда қарз олиб, бошқаларга фоиз ҳисобида қарз бериш, тилло тақинчоқлар савдоси билан шуғулланиб келган.

Ҳаётда ўйланмай ташланган қадам ҳеч қачон яхшиликка олиб келмайди. Текин даромад орттириш, бел оғритмай пул топишга муккасидан кетган Дилдорада ҳам шундай бўлди. У олган қарзларини эгаларига вақтида қайтара олмади. Жумладан, Мунира Азимовадан 830 минг, Холида Тоғаевадан 240 минг, Мавлуда Азимовадан 150 минг сўм қарздор бўлиб қолган.

Аниқланишича, Дилдора 2001 йилнинг апрель ойида эрига 1330 минг сўмлик тилло тақинчоқларни сотиш учун берган. Бу тақинчоқлар аслида бошқаларники эди. Шавкат эса бисотларни Ғулом исмли танишига етказиб беради. Аммо орадан ойлар ўтсада, на тақинчоқлардан, на уларнинг пулидан дарак бўлади. Табиийки, эгалари қарзни қайтаришни қайта-қайта талаб қилишади.

2001 йилнинг 23 сентябрида Шавкат Дилдорага Тошкентдан телефон қилиб, 300 минг сўм пул олиб боришини айтади. Аммо орадан уч кун ўтиб қуруқ қўл билан келади. Шундан сўнг оилада жанжал авжига чиқади. Эртаси куни эса фожеа.

Оғирнинг устидан, енгилнинг остидан юришни одат қилиб олган Дилдора ҳаётнинг чиғириқларига, жиддий синовларига дош беролмади. Айбини тушунса-да, уларни тан олишни истамади. Ўзлаштирган пулларини эгаларига қайтариш ўрнига бу ёруғ олам билан хайрлашишни афзал билди. Энг аянчлиси, гулдек фарзандини ўз қўли билан қурбон қилди.

Қўлларини жондай азиз, яккаю ягона фарзанди қонига бўяган қотил онага ҳар қандай оғир жазо ҳам камлик қилади. Суд уни узоқ муддатга озодликдан маҳрум этди. Жазони қаттиқ тартибдаги колонияда ўташ белгиланди.

Ҳукм ўқилганда воқеани эшитганлар бир қалқиб тушишди. Ўткир нигоҳлар нафрати ёғилди, аёлга. Кимдир лаънатлади, бошқаси ундан ҳазар қилди...

Йўлдош СУЮНОВ,
жиноий ишлар бўйича
Каттақўрғон туман судининг раиси.

Абдурасул САТТОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

UZLADA

«Ўзбек-Лада» автосалонида 15 апрелдан «Матиз» автомобили ютуғи ўйинида иштирок этадиган 250 та автомобилларни сотиш бошланди.

«Ўзбек-Лада» автосалонидан «УзДЭУавто»да ишлаб чиқарилган ҳар қандай автомобилни харид қилиб, совғага «Матиз» автомобили ютуғи соҳиби бўлишингиз мумкин. Ютуқнинг бахтли эгаси бўлишни истасангиз, шошилинг!

Диққат! Совғага «Матиз» автомобили!

Ўйин шартлари:

- ўйинда 2002 йил 15 апрелдан «Ўзбек-Лада» автосалонида харид қилинган дастлабки 250 автомобиль иштирок этади;
- ютуқ соҳиби сотилган автомобилларнинг кузов рақамлари бўйича ўтказилган лотерея ўйини натижаларига кўра аниқланади;
- автомобиль сотиб олган ҳар бир харидор ўйин иштирокчилари рўйхатига киритилади;
- «Матиз» автомобили ўйинида иштирок этадиган автомобилларнинг кузов рақамлари «Халқ сўзи» ва «Народное слово» газеталарида чоп этилади.

Маълумот учун телефонлар: 120-77-44, 120-77-46, 173-26-23.
Бизнинг Интернетдаги сайтимиз www.uzbeklada.uz

5655/5777

«Ўздонмаҳсулот» давлат акционерлик корпорацияси раҳбарияти ва жамоаси «Бухородонмаҳсулот» ишлаб чиқариш акционерлик уюшмаси бошқаруви раиси Баҳодир Бозоровга волидаи муҳтарамаси **МУКАРРАМ аянинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Тошкент автомобиль-йўллар институти жамоаси «Кўприклар ва транспорт тоннеллари» кафедраси профессори Анвар Ашрабовга отаси, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, техника фанлари доктори, профессор **Аббос АШРАБОВнинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Биринчи Тошкент давлат тиббиёт институти жамоаси тиббий биология ва генетика кафедрасининг доценти, тиббиёт фанлари номзоди Анвара Усмоновага онаси **Мария УСМОНОВАнинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Осиё-Фуд» ОАЖ бошқаруви ва жамоаси «Бухородонмаҳсулот» ишлаб чиқариш акционерлик уюшмаси бошқаруви раиси Баҳодир Бозоровга онаси **МУКАРРАМ аянинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

ТАШКИЛОТ ТОШКЕНТДАГИ ОМБОРДАН СОТАДИ

товар сертификацияланган

КАБЕЛЬ
(АВВГ, ВВГ, АСБ, ААШВ, КГ, КВВГ, ТПП, ТСВ, ПВ, АПВ, ППБН, ПУНП.)

ЛАМПАЛАР
(ЛД, ДРЛ, ДНАТ).

ЁРИТГИЧЛАР
(ЛПО, ЛСП, НСП, РСП, РКУ.)

БУЮРТМАНГИЗ БЎЙИЧА ЯКИН ВА УЗОҚ ХОРИЖДАН ШАРТНОМА БЎЙИЧА КЕЛТИРИБ БЕРИШ ИМКОНИЯТИ БОР

Ўзбекистон, 700060, Тошкент ш., «Нукус» к., 29-«Д», «Ўзбекистон» маиший хизмат уйи, 5-қават.

Тел./факс: (+99871) 1360154, 1331284, 120-09-09.

AL-RAMI

АЛЮМИНИЕВЫЕ ВИТРАЖНЫЕ СИСТЕМЫ
ОКНА
ДВЕРИ
КОМПОЗИТНЫЕ ПАНЕЛИ

А также ПРОИЗВОДИМ СТРОИТЕЛЬНО-ОТДЕЛОЧНЫЕ РАБОТЫ

доставка и установка по городу Ташкенту - бесплатно!

Изготовление по размерам заказчика.

ТЕЛ./ФАКС 195-41-53

МОБИЛЬНЫЙ 187-44-05, 188-88-42.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати: Э. Болиев (масъул котиб — «Халқ сўзи»), М. Егоров (масъул котиб — «Народное слово»), Ш. Жабборов (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»), Ш. Ризаев, С. Зинин, М. Миралимов, С. Муҳиддинов, М. Сафаров, Р. Фарҳодий, И.Худоёров, И. Шоғуломов, О. Қаипбергенов (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»), Ў. Ҳошимов.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар бўлими 136-29-89;
Котибият 133-10-28; Эълонлар 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 376. 34017 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва операторлар Жамшид ТОҒАЕВ ва Зокир БОЛТАЕВ томонидан саҳифаланди.

Таҳририятга ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.
т -Тижорат материали

● МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи котиб — Ю. Ҳамидов.
Навбатчи муҳаррир — Н. Тошев.
Навбатчи — С. Донийёров.
Мусаҳҳиҳ — О: Абдуазимов.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. Босишга топшириш вақти—21.00 топширилш вақти—22.20 1 2 3 4 5 6